

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Erstavik 25:I. Klagomål på skyltning vid Erstaviks gård

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden lämnar klagomålet utan åtgärd.

Lagstöd

Lag om särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning, § 6, diverse tolkningar av allemansrättsliga regler samt brottsbalkens bestämmelser i 4 kap, § 6 första stycket och 12 kap § 4 i samma lag.

Information till beslutet

Beslutet kan överklagas. Överklagandehänvisning bifogas när beslutet skickas till den klagande.

Sammanfattning

Det har kommit klagomål på skyltning och avspärrningar vid Erstaviks gård. Den klagande menar att det inte går att passera mellan Erstaviks gård och Tyresö på grund av avspärrningar och förbudsskyltar. Utifrån regler kring allemansrätt, bestämmelser i brottsbalken och bestämmelser i Lag med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning kan det anses lagligt med befintlig skyltning. Det behövs heller inget tillstånd till skyltningen.

Ärendet

Det har inkommit klagomål på skyltning och avspärrningar vid Erstaviks gård. Den klagande anser att det inte går att passera mellan Erstavik och Tyresö på grund av att vägen är avspärrad med grind och skylt.

Miljöenheten gjorde i april 2014 syn på plats för att se hur skyltarna ser ut och hur de är placerade. Det finns tre skyltar som är uppsatta runt Erstaviks gård. Se bilaga 1. Gården är belägen i ett välbesökt naturområde där ägaren äger i princip all naturmark runtomkring. På gården finns ett flertal byggnader där vissa utgör bostad och andra används för djurhållnings- och lantbruksarbete.

Granskad av ieba

Vid möte med verksamhetsutövaren vid Erstaviks gård anges att skyltarna behövs för arbetsområdet, som även är integrerat med bostadsområdet. Hästar och arbetsfordon använder området när som helst under dagen. Verksamhetsutövaren anser att det skulle innebära en betydande olycksrisk för passerande om inga skyltar fanns uppsatta. Enligt verksamhetsutövaren går det att passera gåendes över "sjöängarna" bestående av ett antal hästagar strax öster om Erstaviks gård.

Miljöenhetens bedömning

De bestämmelser/lagar som kommer ifråga här är allemansrätten och Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning samt Brottsbalken.

Allemansrätten innebär att var och en har en begränsad rätt att använda annans fastighet – mark och vatten – främst genom att färdas över den, åtminstone till fots, och under en kortare tid uppehålla sig där. Denna rätt gäller även om inte ägaren till fastigheten har samtyckt till att marken används på sådant sätt. Allmänheten får dock inte ta sig sådana friheter att markägarens eller invånare på fastigheten tillfogas olägenhet eller skada. Hemfriden och markägarens ekonomiska intressen får inte kränkas. Allmänheten som rör sig i skog och mark är enligt allemansrätten också skyldig att ta hänsyn till sin omgivning – växt- och djurliv likväl som andra människor.

Rätten att färdas på annans mark regleras i den centrala allemansrättsliga lagbestämmelsen i brottsbalken: "Tager man olovlig väg över tomt, eller plantering eller över annan äga, som kan skadas därav.... dömes till böter". Hemfridsbrott föreligger om någon "olovligen intränger eller kvarstannar där annan har sin bostad, vare sig det är rum, hus, gård eller fartyg". Det är vidare förbjudet att enligt brottsbalken att gå över tomt. Enligt brottsbalken är det inte heller tillåtet att utan lov gå in på en inhägnad byggnadsplats eller annan avskild arbetsplats (detta räknas som olaga intrång). Enligt bestämmelsen skyddas kontor, fabrik, annan byggnad, fartyg, upplagsplats eller "annat dylikt ställe". Skyltar kring en arbetsplats om att obehöriga inte äger tillträde bör respekteras.

Miljöenheten bedömer med utgångspunkt från ovanstående bestämmelser att Erstaviks gård med gårdsområde utgör både tomt (hemfridsområde) och arbetsplats. Av Lag med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning framgår (§ 6): "Skyltar varigenom allmänheten avvisas från ett visst område, som är av betydelse för friluftslivet, får inte finnas uppsatta utan tillstånd av kommunal myndighet. Tillstånd behövs dock inte om det är uppenbart att allmänheten inte får färdas fritt inom området eller att skylten är behörig av något annat skäl". Här bedöms att det föreligger ett sådant fall som anges i den sista meningen i paragrafen ovan. Det behövs således inget tillstånd att sätta upp förbudsskyltar.

Miljöenheten anser vidare att de skyltar som det här är fråga om har en onödigt hård ton. Om textens utformning och ton skulle ändras så skulle det leda till bättre relation till allmänheten som rör sig i området. En av skyltarna är inte optimalt placerad och det kunde

vara lämpligt att sätta upp en skylt med områdesöversikt så att allmänheten kan använda enklare/alternativ väg att ta sig fram på. Eventuellt vore det också lämpligt att anordna nya stigar/vägbitar som underlättar passagen förbi hemfridszon och arbetsplatser. Dessa frågor bör dock behandlas inom ramen för det samarbete och dialog som kommunen redan har med verksamhetsutövaren.

Miljöenheten

Christer Rosenström

Bilagor:

1. Fotografier på aktuella skyltar och karta med skyltplacering.